

HOIU-LAENUÜHISTU KASUMIARUANDE KOOSTAMISE JUHEND

1. Intressitulu

Sellel kirjel kajastatakse kõik intressitulud ja intressi iseloomuga tulud. Intressi iseloomuga on tulud, mis on seotud vara lepingulise/lunastustähtajaga või suhtega vara (nt antud laenu) suurusesse, ning need periodiseeritakse vastavalt nõude kestusele.

1.1. Laenudelt

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud:

- a) intressitulu laenudelt (k.a väärtpaperilaenudelt), millest on maha arvatud aruandeperioodil arvestatud, kuid ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud intressinõuded;
- b) periodiseeritud intressitulu pöördrepotehingutelt ja nendega sarnastelt tehingutelt, nagu väärtpaperite ostu/tagasimüügi ja väärtpaperite laenamise tehingud;
- c) laenudega seotud intressi iseloomuga tulu.

1.2. Hoiustelt

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud intressitulu ja intressi iseloomuga tulu hoiustelt, millest on maha arvatud aruandeperioodil arvestatud, kuid ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud intressinõuded.

1.3. Võlakirjadelt ja muudelt fikseeritud tulumääraga väärtpaperitelt

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud:

- a) intressitulu võlakirjadelt ja muudelt fikseeritud tulumääraga väärtpaperitelt (v.a eelisaktsiad);
- b) periodiseeritud tulu alla nimiväärtuse soetatud võlakirjade ja muude fikseeritud tulumääraga väärtpaperite (v.a eelisaktsiate) puhul;
- c) võlakirjade ja muude fikseeritud tulumääraga väärtpaperitega seotud intressi iseloomuga tulu.

1.4. Tuletisväärtpaperitelt

Sellel kirjel kajastatakse:

- a) intressitulu, mis tuleneb kaetud forvardlepingutest;
- b) saadud ja makstud intresside positiivne vahe nõude riski maandamiseks sõlmitud intressi- ja valuutavahetustehingute puhul;
- c) nõude riski maandamiseks sõlmitud välisvaluuta forvardteingu puhul tehingu hinna ja lepingu sõlmimise päeva kursi vahe, mis langeb aruandeperioodile.

1.5. Muud intressitulud

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas aruandeperioodil arvestatud:

- a) intressitulu muudelt nõuetelt;

- b) intressitulu kapitalirendilt;
- c) intressi iseloomuga teenustasutulu;
- d) intressi iseloomuga tegevustulu.

2. Intressikulu

Sellel kirjel kajastatakse kõik intressikulud ja intressi iseloomuga kulud. Intressi iseloomuga on kulud, mille suurus on seotud kohustuse lepingulise/lunastustähtajaga või suhtega kohustuse (nt saadud laenu) summasse, ning need periodiseeritakse vastavalt kohustuse kestusele.

2.1. Laenudelt

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud:

- a) intressikulu laenudelt (k.a väärtpaberilaenudelt);
- b) periodiseeritud intressikulu repotehingutelt ja nendega sarnastelt tehingutelt, nagu väärtpaberite müügi/tagasiostu ja väärtpaberite laenamise tehingud;
- c) laenudega seotud intressi iseloomuga kulu.

2.2. Nõudmiseni hoiustelt

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud intressikulu ja intressi iseloomuga kulu nõudmiseni hoiustelt.

2.3. Tähtajalistelt ja säästuhoiustelt

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud intressikulu ja intressi iseloomuga kulu tähtajalistelt ja säästuhoiustelt.

2.4. Võlakirjadelt ja muudelt fikseeritud tulumääraga väärtpaberitelt

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud:

- a) intressikulu võlakirjadelt ja muudelt fikseeritud tulumääraga väärtpaberitelt;
- b) periodiseeritud kulu üle nimiväärtuse soetatud võlakirjade ja muude fikseeritud tulumääraga väärtpaberite puhul;
- c) võlakirjade ja muude fikseeritud tulumääraga väärtpaberitega seotud intressi iseloomuga kulu.

2.5. Kapitali iseloomuga kirjetelt

Sellel kirjel kajastatakse intressikulu ja intressi iseloomuga kulu omavahendite koosseisu kuuluvatelt vahenditelt (nt allutatud kohustustelt). Kulu allutatud kohustustelt järelejäänud tähtajaga kuni üks aasta kajastatakse kasumiaruandes kirjete all, mis vastavad instrumentidele, milles konkreetsed allutatud kohustused vormistati (nt intressikulu hoiustelt, laenudelt, võlakirjadelt).

2.6. Tuletisväärtpaberitelt

Sellel kirjel kajastatakse:

- a) intressikulu, mis tuleneb kaetud forvardlepingutest;
- b) saadud ja makstud intresside negatiivne vahe kohustuse riski maandamiseks sõlmitud intressi- ja valuutavahetustehingute puhul;
- c) kohustuse riski maandamiseks sõlmitud välisvaluuta forvardteingu puhul tehingu hinna ja lepingu sõlmimise päeva kursi vahe, mis langeb aruandeperioodile.

2.7. Muud intressikulud

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas aruandeperioodil arvestatud:

- a) intressikulu muudelt võlgnevustelt;
- b) intressi iseloomuga teenustasukulu;
- c) intressi iseloomuga tegevustulu.

3. Netokasum/-kahjum intressidelt (+/-)

Sellel kirjel kajastatakse kasumiaruande kirjete 1 „Intressitulu“ ja 2 „Intressikulu“ vahe.

4. Netokasum/-kahjum finantsinvesteeringutelt (+/-)

Sellel kirjel kajastatakse kasum/kahjum, mis tuleneb hoiu-laenuühistu poolt omanikutulu saamise eesmärgil pikaajaliseks hoidmiseks soetatud aktsiatest ja osadest. Tulu- ja kulukirjed (kasumi ja kahjumi kirjed), mille üle peetakse netoarvestust, summeeritakse ja kajastatakse netotulemina.

4.1. Tütarettevõtjate aktsiatelt ja osadelt (+/-)

4.1.1. Dividenditulu

Sellel kirjel kajastatakse dividenditulu tütarettevõtjate aktsiatelt ja osadelt.

4.1.2. Kapitaliosalusel arvestatud tulu

Sellel kirjel kajastatakse kapitaliosaluse meetodil arvestatud realiseerimata tulu tütarettevõtjatelt.

4.1.3. Kapitaliosalusel arvestatud kulu

Sellel kirjel kajastatakse kapitaliosaluse meetodil arvestatud realiseerimata kulu tütarettevõtjatelt.

4.1.4. Muud (+/-)

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas realiseerimiskasum/-kahjum tütarettevõtjate aktsiate ja osade müügist, v.a aktsiad ja osad, mis kajastatakse bilansis varakirjel 7.2.3 „Muud aktsiad ja osad“.

4.2. Sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt (+/-)

4.2.1. Dividenditulu

Sellel kirjel kajastatakse dividenditulu sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt.

4.2.2. Kapitaliosalusel arvestatud tulu

Sellel kirjel kajastatakse kapitaliosaluse meetodil arvestatud realiseerimata tulu sidusettevõtjatelt.

4.2.3. Kapitaliosalusel arvestatud kulu

Sellel kirjel kajastatakse kapitaliosaluse meetodil arvestatud realiseerimata kulu sidusettevõtjatelt.

4.2.4. Muud

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas realiseerimiskasum/-kahjum sidusettevõtjate aktsiate ja osade müügist, v.a aktsiad ja osad, mis kajastatakse bilansis varakirjel 7.2.3 „Muud aktsiad ja osad“.

4.3. Muudelt aktsiatelt ja osadelt (+/-)

4.3.1. Dividenditulu

Sellel kirjel kajastatakse dividenditulu muudelt aktsiatelt ja osadelt.

4.3.2. Muud

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas realiseerimiskasum/-kahjum muude omanikutulu eesmärgil pikaajaliseks hoidmiseks soetatud aktsiate ja osade müügist.

5. Teenustasutulu

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil tekkinud teenustasutulu, sh kontode avamise tasu, ülekannete teostamise tasu, hooldustasu ja väärtpaberitehingutasu. Intressi iseloomuga teenustasu kajastatakse kasumiaruande kirjel 1 „Intressitulu“.

5A. sh teenustasutulu makseteenustest

Sellel kirjel kajastatakse makseasutusena tegutseva hoiu-laenuühistu vahendus- ja teenustasutulu MERASi § 3 lõikes 1 nimetatud makseteenuste osutamisest. Kui hoiu-laenuühistul puudub tegevusluba makseasutusena tegutsemiseks, märgitakse kirje väärtuseks 0 (null).

6. Teenustasukulu

Sellel kirjel kajastatakse teenustasukulu, v.a intressi iseloomuga teenustasu, mis kajastatakse kasumiaruande kirjel 2 „Intressikulu“.

7. Netokasum/-kahjum finantstehingutelt (+/-)

Sellel kirjel kajastatakse kasum/kahjum, mis tuleneb kauplemiseks või edasimüügiks vahendamise, kauplemise likviidsuse juhtimise jms eesmärgil soetatud väärtpaberitest (aktsiatelt, osadelt, võlakirjadelt), bilansis kohustustekirjetel 6.2 „Tuletisväärtpaberid“ ja 6.3 „Muud väärtpaberikohustused“ kajastatud väärtpaberikohustustest ning mitmesugustest valuutatehingutest.

Tulu- ja kulukirjed (kasumi ja kahjumi kirjed), mille üle peetakse netoarvestust, summeeritakse ja kajastatakse netotulemina.

7.1. Kasum/tulu

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas:

- a) realiseerimata kasum ja realiseerimiskasum kauplemiseks või edasimüügiks soetatud väärtpaberite ümberhindlusest;
- b) realiseerimata kasum ja realiseerimiskasum väärtpaberikohustuste ümberhindlusest;
- c) dividenditulu kauplemiseks või edasimüügiks soetatud väärtpaberitelt;
- d) kasum hoiu-laenuühistu emiteeritud, kuid enne lunastustähtpäeva tagasi ostetud võlakirjadelt;
- e) realiseerimata kasum ja kasum valuutakursside muutustest (v.a kaetud forvardlepingutelt, mida kajastatakse kasumiaruande kirjel 1 „Intressitulu“).

7.2. Kahjum/kulu

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas:

- a) realiseerimata kahjum ja realiseerimiskahjum kauplemiseks või edasimüügiks soetatud väärtpaberite ümberhindlusest;
- b) realiseerimata kahjum ja realiseerimiskahjum väärtpaberikohustuste ümberhindlusest;

- c) kahjum hoiu-laenuühistu emiteeritud, kuid enne lunastustähtpäeva tagasi ostetud võlakirjadelt;
- d) realiseerimata kahjum ja kahjum valuutakursside muutustest (v.a kaetud forvardlepingutelt, mida kajastatakse kasumiaruande kirjel 1 „Intressitulu“).

8. Halduskulud

8.1. Palgakulu

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud palk, preemiad, toetused, lisatasud, honorarid, aruandeperioodil välja teenitud, kuid välja maksmata puhkusetasu ja muud töötajatega seotud kulud, mida käsitletakse võrdselt palgakuluga, sh loonustasud ja muud mitterahalised soodustused töötajatele.

8.2. Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks

Sellel kirjel kajastatakse aruandeperioodil arvestatud sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks.

8.3. Pensionikulu (mitteriiklik)

Sellel kirjel kajastatakse mitteriiklik pensionikohustuse kulu, mis tekib vastava õigusakti kehtestamisel või aruandva hoiu-laenuühistu sõlmitud kokkuleppe alusel.

8.4. Muud halduskulud

Sellel kirjel kajastatakse muud hoiu-laenuühistu tegutsemisega seotud kulud, sh üürikulud, reklaamikulud, kantseleikulud, audiitorkontrolli kulud, aruandeperioodi kindlustuskulud ja muud halduskulud. Muude halduskulude hulka arvatakse ka soetatud väheväärtuslike objektide kulu.

9. Kinnisvarainvesteeringute, materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse muutus (+/-)

Sellel kirjel kajastatakse kinnisvarainvesteeringute (kui hindamisel kasutatakse soetusmaksumuse meetodit), materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse muutus. Tulu- ja kulukirjed (kasumi ja kahjumi kirjed), mille üle peetakse netoarvestust, summeeritakse ja kajastatakse netotulemina.

9.1. Kasum/tulu

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas eelmistel aruandeperioodidel toimunud kinnisvarainvesteeringute, materiaalse ja immateriaalse põhivara allahindluse korrigeerimine.

9.2. Kahjum/kulu

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas:

- a) kinnisvarainvesteeringute, materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum;
- b) aruandeperioodidel toimunud kinnisvarainvesteeringute, materiaalse ja immateriaalse põhivara allahindlus.

10. Nõuete ja bilansiväliste kohustuste väärtuse muutus (+/-)

Sellel kirjel kajastatakse bilansiliste nõuete ja bilansiväliste kohustuste hindamisest tulenev kasum/kahjum. Tulu- ja kulukirjed (kasumi ja kahjumi kirjed), mille üle peetakse netoarvestust, summeeritakse ja kajastatakse netotulemina.

10.1. Kasum/tulu

Sellel kirjel kajastatakse varasematel aruandeperioodidel bilansist maha kantud laenude laekumine.

10.2. Kahjum/kulu

sh kahjum/kulu bilansiväliste kohustuste väärtuse muutusest

Sellel kirjel kajastatakse muu hulgas aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuete allahindlus, mis tuleneb varakirjete hindamisest konservatiivsuse põhimõtte alusel, ja kahjum, mis tuleneb bilansiväliste kohustuste hindamisest.

11. Pikaajaliste finantsinvesteeringute väärtuse muutus (+/-)

Sellel kirjel kajastatakse lunastustähtajani hoitavate ja pikaajaliseks hoidmiseks soetatud finantsinvesteeringute ümberhindlus. Tulu- ja kulukirjed (kasumi ja kahjumi kirjed), mille üle peetakse netoarvestust, summeeritakse ja kajastatakse netotulemina.

11.1. Tulu

Sellel kirjel kajastatakse lunastustähtajani hoitavate ja pikaajaliseks hoidmiseks soetatud finantsinvesteeringute ümberhindlusest tekkinud tulu.

11.2. Kulu

Sellel kirjel kajastatakse lunastustähtajani hoitavate ja pikaajaliseks hoidmiseks soetatud finantsinvesteeringute ümberhindlusest tekkinud kulu.

12. Muud tegevustulud

Sellel kirjel kajastatakse kasutusrenditulu, realiseerimata kasum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest (kui hindamisel kasutatakse õiglase väärtuse meetodit), realiseerimiskasum kinnisvarainvesteeringute ning materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist, üüritud, saadud trahvid, viivised, hüvitised ja muu tegevustulu, mis ei ole eespool kajastatud. Intressi iseloomuga tegevustulu kajastatakse kasumiaruande kirjel 1 „Intressitulu“.

13. Muud tegevuskulud

Sellel kirjel kajastatakse realiseerimata kahjum kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest (kui hindamisel kasutatakse õiglase väärtuse meetodit), realiseerimiskahjum kinnisvarainvesteeringute ning materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist, makstud trahvid, viivised, hüvitised ja vastavuse põhimõtet järgides kõik kulud, mis on seotud kasumiaruande kirjel 12 „Muud tegevustulud“ kajastatud tuludega. Intressi iseloomuga tegevuskulu kajastatakse kasumiaruande kirjel 2 „Intressikulu“. Kirjel kajastatakse ka maksed hoiuste tagamise fondi/sihtasutusse.

14. Erakorralised tulud

Sellel kirjel kajastatakse tulud, mis on tekkinud vääramatu jõu (*force majeure*) tagajärjel.

15. Erakorralised kulud

Sellel kirjel kajastatakse kulud, mis on tekkinud vääramatu jõu (*force majeure*) tagajärjel.

16. Kasum/kahjum enne maksustamist (+/-)

17. Tulumaksukulu

18. Aruandeperioodi kasum/kahjum (+/-)